Lietas arhīva Nr. C-0773-18/18
ECLI:LV:RLPT:2018:0413.C29673416.1.S

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2018. gada 13. aprīlī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese A.Zemmere
ar tiesas sēžu sekretāri R.Bazileviču
piedaloties prasītāja pārstāvim /pers. A/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija" maza apmēra prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2016. gada 5. decembrī apdrošināšanas akciju sabiedrības "BALTA" (turpmāk – prasītāja) pārstāvis SIA „Julianus Inkasso Latvija" cēlis tiesā maza apmēra prasību pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Prasībā norādīti tālāk minētie apstākļi:

[1.1] prasības priekšmets – zaudējumu piedziņa regresa kārtībā. Prasītāja izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība 566,91 *euro* un fiksētā maksa saskaņā ar sadarbības līgumu 103,30 *euro*, likumiskie procenti par laiku no 01.07.2016. – 14.11.2016. 12,55 *euro*.

Starp prasītāju un /pers. C/ noslēgts īpašuma apdrošināšanas līgums, izsniegta polise Nr.553315379, apdrošināšanas periods no 09.01.2015. – 08.01.2016., uz kuras pamata apdrošināts dzīvoklis /adrese/ (turpmāk – Objekts).

2015. gada 12. martā notika karstā ūdens noplūde sakarā ar kopējā ūdensvada bojājumu ilgstošas korozijas ietekmē, kura rezultātā tika saliets Objekts.

Prasītājs apsekoja dzīvokli un pēc sastādītās tāmes izmaksāja /pers. C/ apdrošināšanas atlīdzību 566,91 *euro*.

Dzīvojamo māju /adrese/, apsaimnieko atbildētājs, kurš piedalījies akta sastādīšanā. Par ēkas koplietošanās esošo komunikāciju uzturēšanu kārtībā bija atbildīgs atbildētājs, līdz ar ko secināms, ka atbildētājs bezatbildīgi pildījis savus pienākumus. Ūdens noplūdi būtu varējis novērst, ja apsaimniekotājs regulāri apsekotu komunikācijas un veiktu nepieciešamos remontdarbus un tehnisko apkopi. Avārijai nav nejaušs raksturs un šo komunikāciju apkope ir atbildētāja atbildības robežās.

Prasītājam panākt vienošanos ar atbildētāju nav izdevies, līdz ar ko prasītājs par zaudējumu summas nemaksāšanu aprēķinājis likumiskos nokavējuma procentus.

Prasītājs, saskaņā ar sadarbības līgumu Nr.01490-05-11, ir pilnvarojis SIA "Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētāja zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājam radušās papildus izmaksas fiksētas maksas veidā 103,30 *euro*, ko veido fiksēta maksa 85,37 *euro* un PVN 17,93 *euro*, apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Prasītājs uzskata, ka minētie izdevumi ir ar izmaksu lietas administrēšanu saistītie izdevumi, kas ir prasītāja zaudējumi, nevis tiesāšanās izdevumi, kam piemērojamas civilprocesuālās tiesību normas.

Prasītāja pārstāvis norādījis, ka parādsaistību summa ieskaitāma SIA "Julianus Inkasso Latvija" norēķinu kontā Nr. LV61 HABA 0551 0088 6879 3, AS „Swedbank".

Pamatojoties uz Civillikuma 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmo daļu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu, prasītāja pārstāvis lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam galveno parādu 670,21 *euro*, likumiskos procentus 12,55 *euro*, kopā 682,76 *euro* un tiesas izdevumus – valsts nodevu 102,41 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, nosakot prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% gadā no galvenā parāda.

[2] Atbildētājs 16.01.2017. iesniedzis tiesai rakstveida paskaidrojumus par prasību, norādot, ka prasību neatzīst (lietas 39. – 40.lapa). Paskaidrojumos norādīts, ka atbildētājs veic dzīvojamās mājas /adrese/, pārvaldīšanas darbības dzīvojamās mājas īpašnieku uzdoto darbību apjomā. Ja dzīvojamās mājas īpašnieki nav lēmuši par stāvvadu bojājumu novēršanu, tad nav saskatāma atbildētāja kā pārvaldnieka vaina darbībās, kas radījušas kādam zaudējumus. Lietā nav pierādījumu tam, ka atbildētāja darbības dēļ noticis ūdens stāvvada bojājums. Mājas kopīpašuma telpas ir kopīpašumā daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas īpašniekiem. Mājas īpašniekiem ir jālemj par veicamajiem remontdarbiem. Atbildētājs pēc paziņojuma par avāriju nekavējoties veica iespējamās darbības, lai novērstu bojājumu vai zaudējumu rašanos ierodoties notikuma vietā un veicot remontdarbus.

Prasības pieteikumam pievienotā tāme nav parakstīta un saskaņota ar prasītāju. Nav saprotams, kas veido cietušajam izmaksājamās zaudējumu atlīdzības summu. Tāmē norādītās telpas nesakrīt ar Objekta plānu no inventarizācijas lietas. Tāmē ir norādīts gaitenis Nr.1, 8, bet inventarizācijas lietas plānā gaitenis ir tikai Nr.1 ar platību 8,74 kv.m. Atbildētājs apšauba Prasītāja zaudējumu aprēķinu un uzskata, ka tāme nav atzīstama par pierādījumu lietā. Fakts, ka prasītājs ir veicis kaut kādas summas izmaksu cietušajam, nevar būt par pierādījumu jebkādu iespējamo zaudējumu aprēķina pamatotībai.

Attiecībā uz prasījumu piedzīt no atbildētāja 103,30 *euro* atbildētāja pārstāve paskaidrojusi, ka minētā summa nav atzīstama par ar lietas vešanu saistītajiem izdevumiem, kā arī minētie izdevumi nav uzskatāmi par prasītāja zaudējumiem, ko persona nodarījusi ar savu darbību vai bezdarbību. Prasītāja izdevumi saskaņā ar sadarbības līgumu nav uzskatāmi par zaudējumiem.

Atbildētājs lūdzis lietu izskatīt tiesas sēdē, jo starp pusēm ir strīds.

[3] Prasītāja pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja uz tajā norādītā pamata un apstākļiem, lūdza prasību apmierināt. Paskaidroja, ka no akta un atbildētāja paskaidrojumiem izriet, ka ūdens noplūde notikusi koplietošanas komunikācijās, jo atbildētājs pēc avārijas veicis remontdarbus.

Prasītājs iesniedzis parakstītu tāmi, no aprēķinātās summas atskaitīts pašrisks un izdevumi. Par fiksētās maksas 103,30 *euro* piedziņu paskaidroja, ka tā ir maksa, kas veikta saskaņā ar sadarbības līgumu par prasības pieteikuma sagatavošanu un iesniegšanu tiesā. Minētos izdevumus uzskata par prasītāja zaudējumiem.

[4] Atbildētājs uz tiesas sēdi nav ieradies, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu, nav informējis tiesu par neierašanās iemesliem. Tiesa, pārbaudot lietas materiālus, konstatē, ka atbildētājam par tiesas sēdes vietu un laiku ir paziņots, ko apliecina atbildētāja pārstāvja paraksts lietas uzziņas lapā (lietas 1.lapa).

Ievērojot minēto, tiesa nekonstatē apstākļus, kas būtu par pamatu lietas izskatīšanas atlikšanai, un atbilstoši Civilprocesa likuma 156.panta pirmajai daļai, uzskata par iespējamu izskatīt lietu bez atbildētāja klātbūtnes, jo par tiesas sēdi atbildētājam ir paziņots.

**Motīvu daļa**

[5] Tiesa, uzklausījusi prasītāja pārstāvja paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi prasības pieteikumā norādītos apstākļus, atbildētāja rakstveida paskaidrojumus kopsakarībā ar lietas materiālos iesniegtajiem rakstveida pierādījumiem, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

[5.1] Lietas materiālos atrodas ģimenes apdrošināšanas polise Nr.553315379, kurā norādīts apdrošinājuma ņēmējs – /pers. C/, līguma darbības termiņš no 09.01.2015. – 08.01.2016., apdrošinātais objekts – dzīvoklis /adrese/, apdrošinātais risks – citu starpā, arī šķidruma vai tvaika noplūde, apdrošināts atjaunošanas vērtībā, paša risks – 140 *euro* (lietas 23.-24.lapa).

[5.2] Lietas materiālos atrodas 12.03.2015. sastādīts akts par avārijas izmeklēšanu, ko sastādījis AS "Rīgas siltums" pārstāvis un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pārstāvis kā ēkas apsaimniekotājs (lietas 25. – 26.lapa). Akts sastādīts par to, ka 09.03.2015. /adrese/ notikusi avārija. Avārijas cēlonis – karstā ūdens noplūde cinkotā tērauda cauruļvada DN 15 vītņu savienojuma bojājums ar ievada ventili ilgstošas iekšējās korozijas ietekmē. Veiktie pasākumi – atjaunota cauruļvada vītne un uzstādīts ventilis DN 15. Aktā, cita starpā, norādīts uz dzīvokļa Nr.137 bojājumiem, grīdas klājuma samirkšanu.

[5.3] Lietas materiālos atrodas apdrošinātā Objekta īpašnieka atlīdzības pieteikums (lietas 27.lapa). Pieteikumā norādīts, ka ūdens plūdis no 8.stāva.

[5.4] Lietas materiālos atrodas apdrošinātāja sastādīts Objekta apskates 10.03.2015. protokols, kurā konstatēti Objekta bojājumi un to apjoms. Bojāts laminēta grīdas segums gaitenī 11,27 kv.m., un grīda istabā 12,74 kv.m. visā platībā. Norādīts, ka noplūdes iemeslu un vietu varēs noteikt pēc apsaimniekotāja akta saņemšanas (lietas 28.lapa).

[5.5] Lietas materiālos atrodas Objekta telpu plāns (lietas 29.lapa).

[5.6] Lietas materiālos atrodas 11.03.2015. tāme Objekta remontam (lietas 62. – 63.lapa). Tāme sastādīta divu telpu remontam – gaitenis kopumā 11,27 kv.m. un istaba 12,74 kv.m. Izdevumi Objekta remontdarbiem (tiešās izmaksas) aprēķināti 706,91 *euro* apmērā, neiekļaujot virsizdevumus, sociālo nodokli un pievienotās vērtības nodokli.

Tiešajās izmaksās iekļautas arī palīgmateriālu no materiāliem izmaksas 13,41 *euro* apmērā, kuru būtība un saturs nav saprotami, līdz ar ko šādu neskaidru izmaksu ietveršana tāmē nav pamatota.

No prasības pieteikumā un maksājumu uzdevuma par atlīdzības izmaksu norādītā izriet, ka apdrošinātājs akceptējis izmaksu 566,91 *euro*. Minētā atlīdzības summa 10.04.2015. izmaksāta apdrošinātajam (lietas 31.lapa).

[5.7] Lietā nav strīda par to, ka atbildētājs ir dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekotājs, jo minētais izriet no atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem par prasību (lietas 39.- 40.lapa).

[5.8] Lietas materiālos atrodas 01.06.2016. paziņojums par zaudējumu atmaksu, kurā Prasītāja pārstāvis lūdzis atbildētājam atlīdzināt zaudējumus 566,91 *euro* un likumisko procentus 17.00 *euro* apmērā (lietas 32.lapa). Prasītāja pārstāvis norādījis, ka zaudējumi labprātīgi nav atlīdzināti.

[6] Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja zaudējumus, ko veido izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība 566,91 *euro* apmērā. Atlīdzības summu veido Objektam nodarīto zaudējumu novēršana, proti, remontdarbu, lai atjaunotu Objektu iepriekšējā stāvoklī kāds tas bija pirms appludināšanas, vērtība.

[6.1] Tiesa konstatē, ka starp pusēm pastāv strīds par to – vai atbildētājam ir pienākums atlīdzināt prasītājam zaudējumus, kas radušies 2015. gada 9. martā, appludinot apdrošināto dzīvokli /adrese/.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 190.panta otrajai daļai tiesa spriedumu pamato uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 10.panta, puses realizē savas procesuālās tiesības sacīkstes formā. Savukārt, Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 97.panta pirmo daļu tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz tiesas sēdē vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem.

[6.2] Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums. Civillikuma 1771.pantā noteikts, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; [..]. Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Savukārt, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Kā atzīts tiesību teorijā, zaudējumu piedziņas prasības apmierināšanai nepieciešams konstatēt zaudējumu atlīdzināšanas priekšnoteikumus – 1) personas prettiesiska darbība vai bezdarbība; 2) personas vaina; 3) zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs; 4) cēloņsakarība starp prettiesisko darbību un zaudējumiem. (*Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā, Rīga, 2000.g., 270.lpp.*)

[6.3] Prasītājs norādījis, ka pie zaudējumu nodarīšanas vainojams atbildētājs, minētā fakta pierādīšanai iesniedzot AS "Rīgas siltums" un SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" kopīgi parakstītu 12.03.2015. aktu par avārijas izmeklēšanu (lietas 25. - 26.lapa).

Akts sastādīts par to, ka 09.03.2015. /adrese/ notikusi avārija. Avārijas cēlonis – karstā ūdens noplūde cinkotā tērauda cauruļvada DN 15 vītņu savienojuma bojājums ar ievada ventili ilgstošas iekšējās korozijas ietekmē. Veiktie pasākumi – atjaunota cauruļvada vītne un uzstādīts ventilis DN 15. Aktā, cita starpā, norādīts uz dzīvokļa Nr.137 bojājumiem, grīdas klājuma samirkšanu. Aktu parakstījis arī dzīvokļa Nr.134 īpašnieks.

Atbildētājs cēlis iebildumus, ka nav saskatāma atbildētāja kā dzīvojamās mājas pārvaldnieka vaina darbībās, kas kādam radījušas zaudējumus. Lietā neesot pierādīts, ka atbildētājs būtu pieļāvis darbību, kas būtu par pamatu notikušajam ūdens stāvvada bojājumam, ņemot vērā ēkas tehnisko stāvokli. Mājas koplietošanas telpas ir kopīpašumā ar citiem daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas īpašniekiem, un pie šādiem apstākļiem ir nepieciešams mājas dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums par veicamajiem remontdarbiem.

Pēc saņemtā paziņojuma par avāriju, atbildētājs nekavējoties ir veicis iespējamās darbības, lai novērstu bojājumu vai zaudējumu rašanos, ierodoties notikuma vietā un veicot remontdarbus (lietas 39. – 40.lapa).

[6.4] Saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu ūdens stāvvads ir daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas kopīpašumā esošo inženiertehniskā komunikācija. Atbildētājs nav apstrīdējis, ka ūdens noplūde notikusi kopīpašumā esošā komunikācijas daļā, kas tiesas ieskatā izriet arī no 12.03.2015. akta, jo nepieciešamos remonta darbus avārijas novēršanai veicis AS "Rīgas siltums" pārstāvis kopā ar dzīvojamās mājas apsaimniekotāja pārstāvi. Tiesai nav pamata uzskatīt, ka ūdens noplūde būtu notikusi dzīvokļa īpašumā Nr.137 dzīvokļa īpašnieka atbildības robežās, jo pierādījumi, kas par to liecinātu lietas materiālos neatrodas. Ūdens stāvvadi atrodas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas visu stāvu garumā, skarot katru dzīvokļa īpašumu un tā plīsums, lai kur tas arī atrastos, ir kopīpašumā esošas inženiertehniskās komunikācijas bojājums.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas "d" apakšpunktu obligāti veicamās dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbības ir, citu starpā, dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts.

Nav strīda par to, ka daudzdzīvokļu māja, kurā atrodas apdrošinātais Objekts, ekspluatācijā nodota 1974. gadā (lietas 26.lapa).

Nav strīda par to, ka karstā ūdens cauruļvadi dzīvojamā māja nav mainīti, jo Atbildētājs par pretējo tiesai nav norādījis.

Likuma "Par valsts un pašvaldību dzīvojamo māju privatizāciju" 50.panta septītajā daļā noteikts, ka valsts dzīvojamās mājas valdītāja vai pašvaldības pienākums ir pārvaldīt dzīvojamo māju līdz tās pārvaldīšanas tiesību nodošanai dzīvokļu īpašnieku sabiedrībai vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvarotai personai, ja dzīvojamā mājā nav privatizēti visi privatizācijas objekti. Pienākums pārvaldīt dzīvojamo māju valsts dzīvojamās mājas valdītājam vai pašvaldībai ir arī tad, ja dzīvojamā mājā ir privatizēti visi privatizācijas objekti, bet nav sasaukta dzīvokļu īpašnieku kopsapulce saskaņā ar šā likuma 51.panta otro daļu.

Minētā panta ceturtajā daļā noteikts, ja dzīvokļu īpašnieki nav vienojušies par šā panta trešās daļas 1.punktā minēto, tad kārtību, kādā pārvaldnieks aprēķina maksu par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu, sastāda dzīvojamās mājas uzturēšanas un apsaimniekošanas darbu tāmi, paziņo dzīvokļu īpašniekiem par maksas apmēru noteiktam laika periodam, informē dzīvokļu īpašniekus par noteiktam laika periodam tāmē paredzētajām izmaksām, kā arī sagatavo dzīvokļu īpašniekiem ikgadēju atskaiti par attiecīgās maksas izlietošanu, nosaka Ministru kabinets.

No norādītā tiesiskā regulējuma izriet, ka šobrīd atbildētājs pārvalda un apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/, uz likuma pamata.

[6.5] Ministru kabineta 28.09.2010. noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (turpmāk - Noteikumi Nr.907) 6.punktā noteikts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs. Noteikumu Nr.907 13.punktā noteikts, ka reizi mēnesī veicama inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude apkures sistēmai un ūdensapgādes sistēmai.

Vizuālās pārbaudes mērķis ir savlaicīgi konstatēt un novērst inženierkomunikāciju bojājumu vai avāriju veicinošus faktorus.

Noteikumu Nr.907 3.punktā norādīts, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Novērtējot lietā iesniegtos pierādījumus tiesa secina, ka atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka inženierkomunikāciju vizuālā pārbaude veikta tiesību aktos noteiktā kārtībā.

Turklāt tiesa novērtē, ka atbildētājam kā dzīvojamās mājas pārvaldītājam nevarēja būt nezināmi apstākļi, kas norādīti AS "Rīgas Siltums" 12.03.2012. aktā par avārijas izmeklēšanu, kurā norādīts, ka ēka būvēta 1974. gadā, karstā ūdensapgādes sistēmas cauruļvads DN 15 plīsis ilgstošas iekšējās korozijas rezultātā.

[6.6] Ministru kabineta 2008. gada 9. decembra noteikumi Nr.1014 "Kārtība, kādā aprēķināma maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu" regulē kārtību kādā tiek apstiprināta aprēķinātā maksa par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu. Noteikumu Nr.1014 7.punktā uzskaitīti ikvienā dzīvojamā mājā organizējami uzturēšanas un apsaimniekošanas pasākumi, tajā skaitā, dzīvojamās mājas (tai skaitā inženiertehnisko komunikāciju un sistēmu) tehniskā apkope, kārtējie remontdarbi; nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošana (vismaz trim nākamajiem gadiem vai citam dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē noteiktajam periodam). Noteikumu Nr.1014 8.punktā noteikts, ka tehniskā apkope, kārtējie remontdarbi jānodrošina pēc vizuālā dzīvojamās mājas, tās iekārtu un komunikāciju apsekojuma. Savukārt, Noteikumu Nr.1014 9.punktā noteikts, ka nākamajam periodam nepieciešamo remontdarbu plānošana jānodrošina saskaņā ar dzīvojamās mājas tehniskās apsekošanas rezultātiem, kuru veikusi normatīvajos aktos noteiktā kārtībā sertificēta persona. Būves tehniskās apsekošanas nepieciešamība izriet no Noteikumu Nr.907 16.punkta.

Noteikumu Nr.1014 13.punktā noteikts, ka lemjot par dzīvojamai mājai aprēķinātās pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas apstiprināšanu nākamajam kalendāra gadam, dzīvokļu īpašnieki nevar atteikties no šo noteikumu 7.punktā minēto uzturēšanas un apsaimniekošanas pakalpojumu nodrošināšanas dzīvojamai mājai. Savukārt, Noteikumu Nr.1014 16.punktā noteikts, ja dzīvokļu īpašnieki kopsapulcē noraida pārvaldnieka piedāvāto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksu, vienlaikus izlemjams jautājums par attiecīgās maksas noteikšanu visu šajos noteikumos noteikto pakalpojumu nodrošināšanai vai par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu. Noteikumu Nr.1014 19.punktā noteikts, ja pārvaldnieks nevar nodrošināt pakalpojumus par dzīvokļu īpašnieku apstiprināto maksu un sniedz attiecīgu finansiālu pamatojumu, dzīvokļu īpašnieki lemj par dzīvojamās mājas pārvaldīšanas tiesību pārņemšanu.

Tiesa secina, ka atbildētājam ir pienākums sekot dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju tehniskajam stāvoklim. Konstatējot inženierkomunikāciju sliktu tehnisko stāvokli, pārvaldītājs to nevar atstāt bez ievērības, jo konstatētais var pakļaut apdraudējumam gan dzīvokļu īpašnieku īpašumu, gan veselību. Analizējot Noteikumos Nr.1014 ietverto regulējumu secināms, ka šādā situācijā pārvaldniekam ir pienākums aprēķināt atbilstošu maksu par nepieciešamo remontdarbu izpildi, vai pārtraukt sniegt pārvaldīšanas pakalpojumu, ja dzīvokļu īpašnieki noraida pārvaldnieka aprēķināto apsaimniekošanas maksu. Šāds viedoklis pausts arī *Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 28.12.2009. spriedumā lietā Nr.C20277209*. Tiesas ieskatā nevar pastāvēt situācijā, kurā dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pienākumu izpilde ir formāla.

Atbildētājs lietā nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka ir rīkojies Noteikumos Nr.1014 paredzētajā kārtībā. Nav iesniedzis pierādījumus tam, ka ir informējis dzīvokļu īpašnieku kopību par to, ka karstā ūdens sistēmai nepieciešams remonts un ka dzīvokļu īpašnieki būtu pieņēmuši lēmumu atteikties no piedāvātajiem darbiem, vienlaicīgi nosakot kopsapulces protokolā dzīvokļu īpašnieku atbildību. Tiesa uzskata, ka dzīvokļu īpašniekiem, ja daudzdzīvokļu dzīvojamo māju apsaimnieko pārvaldītājs, nav ne spējas, ne arī vajadzības pašiem sekot līdzi kopīpašumā esošo inženiertehnisko komunikāciju stāvoklim, jo tas ir pārvaldītāja pienākums.

Ievērojot norādīto ir pamats secināt, ka atbildētājs nav veicis no likuma izrietošās pārvaldīšanas darbības. Nav nodrošinājis, ka kopīpašumā esošais karstā ūdens stāvvads ir tādā tehniskajā stāvoklī, kas nerada kaitējuma rašanās draudus. Tiesa uzskata, ka atbildētājs ir pieļāvis bezdarbību, ir rīkojies nevērīgi, un minētā iemesla dēļ pieļāvis, ka no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas koplietošanā esošās komunikācijas noplūst ūdens. Tiesa uzskata, ka stāvvada bojājums nav noticis kādas nepārvaramas varas ietekmē.

Atbildētāja atsaukšanās uz to, ka dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana ir dzīvojamās mājas īpašnieka pienākums konkrētajā gadījumā nav pamatota, jo dzīvojamās mājas pārvaldīšanu nodrošina atbildētājs. Tiesa neapstrīd faktu, ka dzīvokļu īpašniekiem ir jānodrošina finansējums pārvaldīšanas darbību veikšanai, taču pārvaldītāja pienākums ir informēt dzīvokļu īpašniekus par pārvaldīšanas izdevumiem nepieciešamo finansējumu,

kuru dzīvokļu īpašnieki vai nu pieņem, vai arī noraida.

Tiesa atzīst, ka atbildētājs kā ēkas apsaimniekotājs, nenes atbildību par komunikāciju sistēmas novecošanos, tomēr atbildētājam, kā dzīvojamās mājas apsaimniekotājam ir jārīkojas, lai maksimāli izpildītu Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma mērķi – nodrošinātu dzīvojamo māju ekspluatāciju un uzturēšanu (fizisku saglabāšanu visā to ekspluatācijas laikā) atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam kā dzīvojamās mājas pārvaldītājam ir zināms dzīvojamās mājas ekspluatācijā nodošanas laiks un no tā izrietošie problēmjautājumi saistībā ir iekārtu un sistēmu novecošanos. Ja dzīvojamās mājas iekārtu un inženierkomunikāciju vizuālās apsekošanas laikā bojājumi netiek konstatēti, tad dzīvojamās mājas apsaimniekotājam jāievēro Noteikumu Nr.907 prasības, kas nosaka būves tehniskās apsekošanas kārtību.

Atbildētājs iesniedzis dzīvojamai mājai nepieciešamo remonta darbu apkopojumu 2015. gadam (lietas 41.lapa). Tajā dzīvojamās mājas īpašniekiem nav norādīts, ka būtu nepieciešama karstā ūdens sistēmas stāvvadu nomaiņa saistībā ar stāvvadu koroziju.

[6.7] Tiesa uzskata, ka nav pamata apšaubīt Aktā norādīto, ka bojājums Objektam radies no karstā ūdens cauruļvada DN 15 bojājuma vītņu savienojuma ar ievada ventili ilgstošas iekšējās korozijas ietekmē dzīvoklī Nr.137, jo pierādījumus, kas liecinātu par citu bojājuma rašanās cēloni Atbildētājs nav iesniedzis, līdz ar ko Prasītāja apgalvojumus nav atspēkojis.

Ievērojot lietā konstatētos apstākļus, tiesa uzskata, ka Atbildētājs ir pieļāvis bezdarbību, kas savukārt radīja ūdens noplūdi no daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas koplietošanā esošās komunikācijas, un radīja dzīvoklim /adrese/, bojājumus, un secīgi – zaudējumus dzīvokļa īpašniekam.

[6.8] Zaudējumu apmēru apliecina lietas materiālos iesniegtā tāme (lietas 62.lapa). Tāmē norādītās darbības, kas būtu veicamas applūšanas seku novēršanai, atbilst aktā par avārijas izmeklēšanu norādītajam (lietas 25. – 26.lapa) un īpašuma apskates protokolā norādītajam (lietas 28.lapa).

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumos paustos iebildumus pret tāmi tiesa atzīst par nepamatotiem. Tāmē norādītie darbi uzskatāmi par nepieciešamiem iepriekšējā stāvokļa atjaunošanai. Objekta īpašniekam izmaksājamā summa aprēķināta atskaitot no tās pašrisku, virsizdevumus un nodokļus. Kā arī tiesa no tāmes izslēdz palīgmateriālu izmaksas, jo nav saprotams, kādi materiāli tiek aptverti ar palīgmateriāliem no materiāliem. Tāmē norādītā gaiteņa platība 11,27 kv.m. atbilst Objekta plānā norādītajai gaiteņa platībai telpā Nr.1 un Nr.2. Līdz ar ko atzīst tāmi par pamatotu 693,50 *euro* apmērā (406,91 – 13,41).

Saskaņā ar likumu "Par apdrošināšanas līgumu" 40.pantu, apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, [..].

Civillikuma 1772.pantā noteikts, ka jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums.

Minētās tiesību normas mērķis ir noteikt jau cēlušos zaudējumu veidus. Atbilstoši tās saturam cēlušies zaudējumi var būt divu veidu – tagadējās mantas samazinājuma un sagaidāmās peļņas atrāvuma veidā. Tagadējās (esošās) mantas samazinājums rodas gadījumā, kad ķermeniskai lietai tiek nodarīti bojājumi. Ķermeniskās lietas īpašnieks tā rezultātā cieš zaudējumus, jo bojājumu rezultātā attiecīgā lieta ir zaudējusi savas sākotnējās īpašības. Nepieciešamo līdzekļu apmērs, lai bojātā lieta atgūtu savu iepriekšējo stāvokli, ir kritērijs, pēc kura iespējams noteikt, kādā apmērā ir noticis esošās mantas samazinājums, citiem vārdiem sakot, kādā apmērā mantas īpašniekam nodarīti zaudējumi tagadējās mantas samazinājuma veidā.

Tiesa uzskata, ka lietā ir pierādīti visi zaudējumu atlīdzināšanas prasības priekšnoteikumi – prettiesiskā rīcība, zaudējumu apmērs un cēloņsakarība, līdz ar ko prasību atzīst par pamatotu un apmierināmu 553,50 *euro* apmērā un no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami zaudējumi saistībā ar dzīvokļa /adrese/, appludināšanu 553,50 *euro* apmērā (706,91 – 13,41 – 140 (pašrisks)). Atbildētāja arguments, ka lietā nav konstatējama Atbildētāja vaina zaudējumu nodarīšanā, nav apstiprinājies.

[7] Prasītāja pārstāvis lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus 6% apmērā no summas 566,91 *euro* par laiku no 01.07.2016. – 14.11.2016., proti, 135 dienām, 12,55 *euro* apmērā. Ņemot vērā, ka procenti aprēķināmi no galvenā parāda summas, kas konkrētajā lietā ir izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības summa 566,91 *euro*, tad likumisko nokavējuma procentu aprēķins veicams par šīs summas atmaksas kavēšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1651.pantu parādnieka nokavējums ir saistības izpildīšanas prettiesīgs novilcinājums. Tiesa uzskata, ka prasītājam ir tiesības aprēķināt likumiskos nokavējuma procentus sākot no 21.12.2013., jo 20.11.2013. pretenzijas vēstulē prasītājs ir lūdzis atbildētāju izpildīt savas saistības līdz 20.12.2013., kas konkrētajā gadījumā nav izdarīts (lietas 32.lapa).

Civillikuma 1759.panta 1.punkts paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu [..]. Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai likumisko procentu apmērs ir seši procenti no simta gadā. Tiesa atzīst prasītāja tiesības aprēķināt atbildētājam likumiskos nokavējuma procentus par saistības izpildes kavēšanu par laiku no 01.07.2016. – 14.11.2016, proti, par 135 dienām no zaudējumu summas, kuru tiesa atzinusi par pamatotu, t.i., 553,50 *euro*. Par norādīto periodu likumisko procentu summa aprēķināma 102,31 *euro* apmērā, izmantojot formulu 553,50:100x6 = 33,21:365 = 0,09x135 = 12,28. Savukārt, prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu par periodu no 2016. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 14. novembrim 0,27 *euro* apmērā ir noraidāma.

[8] Prasītāja pārstāvis lūdzis tiesu piedzīt no atbildētāja prasītāja labā arī maksu par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā 103,30 *euro*.

[8.1] Minētais prasījums pamatots ar to, ka atbildētājs zaudējumus labprātīgi nav sedzis, prasītājs ir pilnvarojis prasītāja pārstāvi iekasēt no atbildētāja zaudējumus un samaksājis prasītāja pārstāvim fiksētu maksu 85,37 *euro* plus PVN 17,93 *euro*, kopā 103,30 *euro* par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Izdevumus veido dokumentu izprasīšana, to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana un tamlīdzīgi.

Sniedzot paskaidrojumus tiesas sēdē prasītāja pārstāvis atsaucās uz Augstākās tiesas Civillietu departamenta 30.06.2015. spriedumu lietā SKC-0093/2015, kur lemts par zaudējumu apmēru ceļu satiksmes negadījuma lietā. Minētos izdevumus uzskata par zaudējumiem vai ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem.

Prasības pieteikumam pievienots sadarbības līgums Nr.01490-05-11, kas 12.10.2011. noslēgts starp prasītāju un prasītāja pārstāvi (lietas 13.lapa), līguma priekšmets – pakalpojumu sniegšana, kas ir saistīta ar kredītinformācijas nodrošināšanu un regresu prasījumu pārvaldīšanu. Prasības pieteikumam pievienots arī rēķins un maksājumu uzdevums, no kura redzams, ka prasītājs samaksājis pilnvarotajai personai 85,37 *euro plus PVN* par tiesvedības pakalpojumiem SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" lietas Nr.A539241 administrēšanai (lietas 21., 22.lapa).

[8.2] Tiesa secina, ka prasītājs uz savstarpēja līguma ar pilnvaroto personu pamata ir samaksājis tam iepriekš nolīgtu atlīdzību par juridiskās palīdzības sniegšanu. Civilprocesa likums paredz lietas vešanu pašam prasītājam vai viņa pilnvarotam pārstāvim. Civilprocesa likums paredz ar lietas vešanu saistīto izdevumu atlīdzināšanu, ja izdevumi veikti advokāta palīdzības samaksai (Civilprocesa likuma 44.pants). Civilprocesa likums neparedz izdevumu par juridiskās palīdzības saņemšanu jebkurai personai atlīdzināšanu (*skatīt arī Satversmes tiesas 2014. gada 7. februāra spriedums lietā Nr.2013-04-01*). Prasītāja viedoklis par to, ka minētie izdevumi ir vērtējami kā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi nav pamatots, jo šo izdevumu pamats noteikts Civilprocesa likuma 39.pantā. Minētie izdevumi nav arī uzskatāmi par prasītāja zaudējumiem. Vladimirs Bukovskis, ir norādījis, ka: „Jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām, bet ne materiālām tiesībām. (..) apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām attiecībām" *(sk.*

*V.Bukovskis. Civīlprocesa mācības grāmata. Rīga, 1933, 421.lpp.)*. Arī Augstākās tiesas Senāta judikatūrā atzīts, ka materiālo tiesību normas nav piemērojamas strīdos par izdevumu atlīdzību, kas radušies, pusei pilnvarojot pārstāvi lietu vešanai *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2000.gada 11.oktobra spriedums lietā Nr. SKC-466, 2009.gada 21.janvāra spriedumā lietā Nr. SKC-6, 2011. gada 6. aprīļa spriedums lietā SKC-143/2011)*.

Tiesas ieskatā prasītāja pārstāvis nepamatoti pielīdzina prasītāja tiesisko situāciju, situācijām, kādās kā prasītājs lietās par zaudējumu piedziņu uzstājas Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju birojs. Tiesu praksē atzīts, ka [..] pildot ar likumu uzlikto pienākumu Garantijas fonda līdzekļus izlieto ne tikai apdrošināšanas atlīdzības izmaksai, bet arī ar to saistītu pasākumu finansēšanai likumā noteiktā kārtībā (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2016. gada 1. jūlija spriedums lietā SKC-170/2016*). Konkrētajā gadījumā prasītāja pārstāvis nepārstāv Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja intereses. Ievērojot minēto tiesa atzīst, ka prasītāja pārstāvja prasība daļā par maksas par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 103,30 *euro* apmērā nav pamatota un ir noraidāma.

[9] Ievērojot spriedumā nodibinātos apstākļus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji un no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami zaudējumi 553,50 *euro* un likumiskie nokavējuma procenti par laiku no 2016. gada 1. jūlija līdz 2016. gada 14. novembrim 12,28 *euro* apmērā, kopā 565,78 *euro*, savukārt prasība daļā par zaudējumu piedziņu 13,41 *euro* apmērā, zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanas izdevumu 103,30 *euro* apmērā piedziņu un likumisko nokavējuma procentu piedziņu 0,27 *euro* apmērā no 01.07.2016. – 14.11.2016. ir noraidāma.

[10] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda cita starpā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru. Prasības pieteikumā prasītāja pilnvarotā persona ir lūgusi atzīt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no galvenā parāda.

Civillikuma 1756.pants noteic, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1759.panta 1.punktā noteikts, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas uz likuma pamata par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Likumisko procentu apmērs noteikts Civillikuma 1765.pantā.

Pamatojoties uz minēto, tiesa noteic prasītāja tiesības saņemt likumiskos 6% gadā no neatmaksātā pamatparāda (zaudējumu) summas 553,50 *euro* par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[11] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts tiesas spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram [..].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otrās daļas 1. un 3.punktu tiesas izdevumi ir valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Ceļot prasību tiesā prasītājs samaksājis valsts nodevu 102,41 *euro* apmērā (lietas 11.lapa). Tiesa apmierinājusi prasību daļēji, proti, 565,78 *euro* apmērā, līdz ar ko prasītājam ir atlīdzināma valsts nodeva 84,87 *euro* apmērā. Prasītājs samaksājis arī ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 12.lapa). Kopā no atbildētāja par labu prasītājam piedzenami tiesas izdevumi 89.57 *euro* apmērā.

[11.1] Lietā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi sastāda 3,73 *euro*, kas ir apmaksāti ceļot tiesā prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.$^{1}$pantu atbildētājam nosakāms sprieduma labprātīgai izpildei termiņš 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250$^{27}$.panta otro daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 01.01.2018) tiesas spriedumu lietās par maza apmēra prasībām lietas dalībnieki var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no šā likuma 440$^{2}$.pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195., 204.$^{1}$, 250.$^{25}$ un 250.$^{27}$ pantu, tiesa

**nosprieda**

Prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, zaudējumus 553,50 *euro*, likumiskos procentus par periodu no 01.07.2016. – 14.11.2016. 12,28 *euro*, kopā 565,78 *euro* un tiesas izdevumus 89,57 *euro*, bet kopā 655,35 *euro* (seši simti piecdesmit pieci euro un 35 centi.

Samaksa veicama prasītāja pārstāvja SIA "Julianus Inkasso Latvija", reģistrācijas Nr.40003717522, norēķinu kontā Nr. LV61 HABA 0551 0088 6879,3, AS „Swedbank".

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu piedziņu 13,41 *euro*, maksas par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu 103,30 *euro* apmērā un likumisko nokavējuma procentu piedziņu par periodu no 01.07.2016. – 14.11.2016. 0,27 *euro* apmērā piedziņu no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Noteikt apdrošināšanas akciju sabiedrībai "BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt 6% (sešus) gadā no nesamaksātās zaudējumu summas (553,50 *euro*).

Noteikt SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, kas noteikta 2018. gada 13. aprīlī, Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese A .Zemmere